

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Łodzi

LLO.410.015.01.2020

Pan Waldemar Wendrowski
Dyrektor
Centralnego Ośrodka Sportu –
Ośrodka Przygotowań Olimpijskich w Spale
97-215 Spała, Al. Prezydenta I. Mościckiego 6

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/025 – Program inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Centralny Ośrodek Sportu – Ośrodek Przygotowań Olimpijskich w Spale, 97-215 Spała, Al. Prezydenta I. Mościckiego 6 (dalej: Ośrodek lub OPO w Spale)
Kierownik jednostki kontrolowanej	Waldemar Wendrowski, Dyrektor Ośrodka, od 1 marca 2016 r. W okresie wcześniejszym, Dyrektorem Ośrodka, od 20 grudnia 2014 r. do 29 lutego 2016 r., była Barbara Klatka
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Realizacja zadań inwestycyjnych w ramach <i>Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu</i> 2. Wykorzystywanie obiektów sportowych na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych
Okres objęty kontrolą	Lata 2015-2020 (do czasu zakończenia czynności kontrolnych) ¹ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi
Kontrolerzy	Ewelina Dębowska, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LLO/134/2020 z 31 sierpnia 2020 r. (akta kontroli str. 1-2)

¹ Tj. do 9 listopada 2020 r.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200; dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność OPO w Spale w latach 2015-2020 (I połowa) w zakresie realizacji objętych kontrolą zadań inwestycyjnych w ramach *Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu*⁴ oraz zapewnienia warunków wykorzystywania obiektów sportowych na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Objęte szczegółowym badaniem trzy zadania inwestycyjne dofinansowane ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (dalej: FRKF) w ramach ww. programu na poszczególne lata (2016, 2018 i 2019) zostały prawidłowo zrealizowane i terminowo rozliczone. Skontrolowane wydatki dofinansowania na łączną kwotę 4.307 tys. zł poniesiono zgodnie z zapisami programu oraz zawartymi z Ministrem Sportu i Turystyki⁵ umowami o dofinansowanie. Środki dofinansowania oraz poniesione wydatki ewidencjonowano – zgodnie z wymogami – na wyodrębnionych kontach księgowych. Zbadane zamówienia publiczne (dwa w trybie przetargu nieograniczonego oraz trzy o wartości nieprzekraczającej równowartości 30 tys. euro) zostały udzielone zgodnie z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁶ oraz wewnętrznymi procedurami. W efekcie realizacji trzech skontrolowanych zadań wybudowano halę sportową do gier plażowych oraz doposażono obiekty sportowe i odnowy biologicznej w specjalistyczny sprzęt. Budowę hali sportowej do gier plażowych zrealizowano na podstawie zatwierdzonego projektu budowlanego i pozwolenia na budowę oraz zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane⁷. Obiekt wykorzystywany był zgodnie z jego przeznaczeniem i pozostawał w dobrym stanie technicznym. Przeprowadzano okresowe kontrole jego stanu technicznego oraz prawidłowo i rzetelnie prowadzono książkę obiektu budowlanego. Przyjęto także regulamin korzystania z obiektu, zapewniający bezpieczne użytkowanie tego obiektu.

Wykorzystanie obiektów COS na szkolenie centralne (stacjonarne i skrócone) polskich związków sportowych (dalej: pzs) w 2019 r. wynosiło 143.709 osobowejść, co stanowiło wzrost o 33,2% w stosunku do 2015 r. (107.840 osobowejść). W latach 2015-2019 nastąpił wzrost liczby zgrupowań zarówno pzs na szkolenia centralne, jak i zawodników kn (seniorów oraz młodzieżowców i juniorów). Baza sportowa OPO w Spale była wykorzystywana na organizowane lub współorganizowane przez Ośrodek zawody sportowe: jedno o charakterze światowym, jedno o europejskim, 209 o ogólnopolskim oraz siedem innych wyczynowych zawodów sportowych i 218 imprez sportowych.

Od września 2017 r. hala do gier plażowych wykorzystywana była na potrzeby sportu wyczynowego oraz organizację zawodów i imprez sportowych. Poziom wykorzystania hali na szkolenie centralne pzs, wzrósł o 47,7%, z 5.144 osobowejść w 2018 r. do 7.599 osobowejść w 2019 r. Wykorzystanie hali w latach 2017-2019 na szkolenie centralne pzs było wyższe niż na cele komercyjne. Z hali korzystał przede wszystkim Polski Związek Piłki Siatkowej oraz funkcjonująca w OPO w Spale Szkoła Mistrzostwa Sportowego Polskiego Związku Piłki Siatkowej.

Ponadto w latach 2017-2018 zorganizowano w niej Mistrzostwa Polski w tenisie plażowym (2017 r.) oraz Turniej Tenisa Plażowego (2018 r.).

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: *Program*.

⁵ Od listopada 2019 r. z Ministrem Sportu.

⁶ Dz. U. z 2019 r., poz. 1843 ze zm.; dalej: ustawa Pzp.

⁷ Dz. U. z 2020 r., poz. 1333 ze zm.; dalej: Prawo budowlane.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁸ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja zadań inwestycyjnych w ramach *Programu inwestycji o szczególnym znaczeniu dla sportu*

Opis stanu faktycznego

1.1. W latach 2015-2020 (I połowa) w OPO w Spale zrealizowano łącznie 13 zadań i zakupów inwestycyjnych, z czego dziewięć w ramach *Programu* oraz cztery z dotacji pochodzących z części 25 budżetu państwa – Kultura fizyczna. Ze środków FRKF oraz części 25 budżetu państwa na realizację tych zadań Ośrodek wykorzystał łącznie 9.571,5 tys. zł, z czego 8.758,6 tys. zł pochodziło ze środków FRKF, zaś 812,9 tys. zł z budżetu państwa.

(akta kontroli str. 85)

W badanym okresie ze środków FRKF dofinansowano zadania inwestycyjne w ramach *Programu* (edycje 2016-2019) na podstawie dziewięciu umów zawartych z Ministrem Sportu i Turystyki, z czego w 2015⁹ i 2019 r.¹⁰ – jednej, w 2016¹¹ i 2018 r.¹² – dwóch, w 2017 r.¹³ – trzech. Na realizację zadań Ośrodek łącznie wydatkował 10.914,8 tys. zł, z czego ze środków własnych 2.156,3 tys. zł. Trzy z dziewięciu zadań dotyczyły doposażenia zaplecza kuchennego (w 2017 i 2018 r.) oraz odnowy biologicznej (w 2019 r.), zaś pozostałe dotyczyły przede wszystkim doposażenia obiektów sportowych i zakupu specjalistycznego sprzętu sportowego oraz innego sprzętu do utrzymania i obsługi obiektów sportowych. Dwa zadania o najwyższej kwocie dofinansowania dotyczyły budowy hali sportowej do gier plażowych¹⁴ (umowa z 2016 r.) oraz remontu hali wielofunkcyjnej¹⁵ (umowa z 2017 r.).

(akta kontroli str. 86-130)

1.2. Szczegółową kontrolą objęto trzy zadania inwestycyjne dofinansowane z FRKF w ramach *Programu*, tj.:

⁸ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁹ Umowa nr 2015/0314/0094/SubA/DIS/S z 21 października 2015 r. na zakup środków trwałych do utrzymania obiektów lekkiej atletyki. Wg umowy całkowita wartość zadania wyniosła 283 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków FRKF stanowiło 227,7 tys. zł.

¹⁰ Umowa nr 2019/0916/0094/SubA/DIS/S z 17 grudnia 2019 r. na doposażenie obiektów sportowych i odnowy biologicznej. Wg umowy całkowita wartość zadania wyniosła 310 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków FRKF stanowiło 268,2 tys. zł.

¹¹ Umowa nr 2016/0006/0094/SubA/DIS/S z 23 czerwca 2016 r. na budowę hali sportowej do gier plażowych. Wg umowy całkowita wartość zadania wyniosła 7.636,3 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków FRKF stanowiło 6.146,3 tys. zł. Umowa nr 2016/0360/0094/SubA/DIS/S z 2 listopada 2016 r. na zakup wyposażenia obiektów sportowych. Wg umowy całkowita wartość zadania wyniosła 103,1 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków FRKF stanowiło 83 tys. zł.

¹² Umowa nr 2018/0900/0094/SubA/DIS/S z 14 grudnia 2018 r. na doposażenie obiektów sportowych w specjalistyczny sprzęt sportowy. Wg umowy całkowita wartość zadania wyniosła 419,4 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków FRKF stanowiło 337 tys. zł. Umowa nr 2018/0901/0094/SubA/DIS/S z 14 grudnia 2018 r. na doposażenie i wymianę wyposażenia zaplecza kuchennego. Wg umowy całkowita wartość zadania wyniosła 378,5 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków FRKF stanowiło 304 tys. zł.

¹³ Umowa nr 2017/0353/0094/SubA/DIS/S z 9 listopada 2017 r. na zakup sprzętu do pielęgnacji powierzchni trawiastej i obsługi obiektów sportowych. Wg umowy całkowita wartość zadania wyniosła 70,9 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków FRKF stanowiło 57,1 tys. zł. Umowa nr 2017/0354/0094/SubA/DIS/S z 9 listopada 2017 r. na doposażenie i wymianę wyposażenia zaplecza kuchennego. Wg umowy całkowita wartość zadania wyniosła 172,4 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków FRKF stanowiło 138,8 tys. zł. Umowa nr 2017/0427/0094/SubA/DIS/S z 30 listopada 2017 r. na remont hali wielofunkcyjnej. Wg umowy całkowita wartość zadania wyniosła 1.640 tys. zł, w tym dofinansowanie ze środków FRKF stanowiło 1.320 tys. zł.

¹⁴ Wykorzystane dofinansowanie ze środków FRKF wyniosło 6.146,3 tys. zł.

¹⁵ Wykorzystane dofinansowanie ze środków FRKF wyniosło 1.317,8 tys. zł.

- budowę hali sportowej do gier plażowych dofinansowaną w ramach edycji 2016¹⁶. Całkowita wartość zadania wyniosła 7.636,3 tys. zł, w tym wydatki kwalifikowane stanowiły 6.208,4 tys. zł, kwota wykorzystanego dofinansowania ze środków FRKF wyniosła 6.146,3 tys. zł, zaś udział środków własnych Ośrodka stanowił 1.490 tys. zł;
- wyposażenie obiektów sportowych w specjalistyczny sprzęt sportowy dofinansowane w ramach edycji 2018¹⁷. Całkowita wartość zadania wyniosła 389,1 tys. zł, w tym wydatki kwalifikowane stanowiły 316,3 tys. zł, kwota wykorzystanego dofinansowania ze środków FRKF wyniosła 313,1 tys. zł, zaś udział środków własnych Ośrodka stanowił 75,9 tys. zł;
- wyposażenie obiektów sportowych i odnowy biologicznej dofinansowane w ramach edycji 2019¹⁸. Całkowita wartość zadania wyniosła 276,5 tys. zł, w tym wydatki kwalifikowane stanowiły 241,2 tys. zł, kwota wykorzystanego dofinansowania ze środków FRKF wyniosła 232,2 tys. zł, zaś udział środków własnych Ośrodka stanowił 39,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 87-143, 219-221, 263-264)

Ww. zadania inwestycyjne były zrealizowane zgodnie z *Programem* (poszczególnymi edycjami), zawartymi umowami o dofinansowanie oraz prawidłowo i terminowo rozliczone.

Udział dofinansowania ze środków FRKF nie przekroczył – w przypadku żadnego z badanych zadań – dopuszczalnego w programie limitu i wyniósł do 99% wydatków kwalifikowanych zadania, tj. 99% w zadaniach z edycji 2016 i 2018 oraz 96,3% w zadaniu z edycji 2019. Realizacja wszystkich trzech kontrolowanych zadań została zakończona w terminach określonych w poszczególnych umowach, tj.:

- hala sportowa do gier plażowych została oddana do użytkowania 22 września 2017 r., (wg aneksu do umowy termin zakończenia zadania inwestycyjnego – 30 września 2017 r.);
- wyposażenie obiektów sportowych w specjalistyczny sprzęt sportowy zostało ukończone 4 kwietnia 2019 r., (wg aneksu do umowy termin zakończenia zadania – 31 maja 2019 r.);
- wyposażenie obiektów sportowych i odnowy biologicznej zostało ukończone 8 stycznia 2020 r., (wg aneksu do umowy termin zakończenia zadania – 28 lutego 2020 r.).

Rozliczenia dofinansowania na realizację ww. zadań w zakresie rzeczowym i finansowym zostały przekazane Ministrowi Sportu i Turystyki w terminie wynikającym z umów o dofinansowanie, tj. przed upływem 50 dni od zakończenia zadania. Rozliczenia zawierały wszystkie wymagane załączniki.

(akta kontroli str. 131-143, 153-159, 219-221, 228-231, 263-264, 270-276)

Szczegółową kontrolą objęto wydatki ze środków FRKF, w ramach trzech ww. umów o dofinansowanie, w następującej wysokości:

- 3.761,7 tys. zł, tj. 61,2% wydatków z FRKF poniesionych na budowę hali do gier plażowych,
- 313,1 tys. zł, tj. 100% wydatków z FRKF poniesionych na wyposażenie obiektów sportowych w specjalistyczny sprzęt sportowy,
- 232,2 tys. zł, tj. 100% wydatków z FRKF poniesionych na wyposażenie obiektów sportowych i odnowy biologicznej.

Wszystkie badane wydatki były kwalifikowane i zostały poniesione zgodnie z zawartymi umowami. Skontrolowanych wydatków dokonywano oszczędnie.

¹⁶ Umowa nr 2016/0006/0094/SubA/DIS/S z 23 czerwca 2016 r. wraz z aneksem nr 1 z 2 czerwca 2017 r. oraz aneksem nr 2 z 16 sierpnia 2017 r.

¹⁷ Umowa nr 2018/0900/0094/SubA/DIS/S z 14 grudnia 2018 r. wraz z aneksem nr 1 z 20 grudnia 2018 r.

¹⁸ Umowa nr 2019/0916/0094/SubA/DIS/S z 17 grudnia 2019 r. wraz z aneksem nr 1 z 24 stycznia 2020 r.

Wykonawców zadań wybierano w sposób przejrzysty i zgodnie z zasadą konkurencyjności. Wydatki wykorzystywano wydajnie w celu uzyskania założonych w umowach efektów. Ewidencję księgową środków otrzymanych z dofinansowania prowadzono na wyodrębnionym koncie 740-4 – Środki FRKF, zaś poniesionych wydatków prowadzono – na koncie 080-5 – Inwestycje środki FRKF. Prowadzenie wyodrębnionej ewidencji księgowej umożliwiało identyfikację poszczególnych operacji księgowych i bankowych oraz było zgodne z wymogami umów o dofinansowanie oraz przepisami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹⁹. Zbadane dowody księgowe były rzetelne i spełniały wymogi wynikające z art. 22 ust. 1 ustawy o rachunkowości. Dokumenty księgowe zostały sprawdzone pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym oraz opatrzone właściwymi opisami o sfinansowaniu wydatków ze środków FRKF przez osoby do tego zobowiązane, zgodnie z obowiązującą w Ośrodku instrukcją emisji, kontroli i obiegu dowodów księgowych²⁰. Należności za faktury VAT zapłacono wykonawcom terminowo.

Do zbadanych pięciu faktur za zrealizowane roboty budowlane dotyczące budowy hali do gier plażowych załączone były protokoły częściowe odbioru robót zatwierdzone przez kierownika budowy oraz inspektora nadzoru inwestorskiego. Każdorazowo załącznik do protokołu stanowiło zestawienie częściowego rozliczenia robót przedstawiane przez wykonawcę i potwierdzone przez wszystkich inspektorów nadzoru inwestorskiego, tj. nadzoru robót budowlanych, robót sanitarnych oraz robót elektrycznych. W dniu 28 lipca 2017 r. sporządzono protokół końcowego odbioru robót, który został zatwierdzony przez wszystkich członków komisji odbiorowej, w tym również kierownika budowy oraz inspektorów nadzoru inwestorskiego. Wydatki na elementy dodatkowe²¹ wyniosły łącznie 108 tys. zł i stanowiły 1,7% wydatków kwalifikowanych.

Do faktur za zrealizowane dostawy sprzętu²² w ramach zadań polegających na doposażeniu obiektów załączone były protokoły odbioru podpisane ze strony Ośrodka przez Kierownika Działu Techniczno-Inwestycyjnego bądź Kierownika Działu Infrastruktury Sportowej.

Ze środków FRKF nie sfinansowano wydatków poniesionych odpowiednio przed 1 stycznia 2016, 2018 i 2019 r.²³. W przypadku badanych zadań część należności z faktur VAT stanowiących podatek od towarów i usług Ośrodek sfinansował ze środków własnych.

(akta kontroli str. 131-218, 222-262, 265-318)

W efekcie realizacji trzech skontrolowanych zadań:

- zbudowano halę do gier plażowych składającą się (uwzględniając możliwości podziału przestrzeni) – w zależności od potrzeb – z trzech pełnowymiarowych boisk do gry w piłkę siatkową lub z czterech boisk treningowych,
- doposażono obiekty sportowe w specjalistyczny sprzęt, tj. system ochrony słupków, stojak do skoku o tyczce, maszynę do czyszczenia piasku, dwa komplety mat do judo oraz sześć kompletów mat do zapasów,
- doposażono obiekty sportowe i odnowy biologicznej w: ergometr stacjonarny, aparat do super indukcyjnej stymulacji, platformę treningowo-wibracyjną, dwie szorowarki, urządzenie do dezynfekcji ciepłej wody użytkowej oraz katedrę do bicia szkockich.

¹⁹ Dz. U. z 2019 r., poz. 351 ze zm.; dalej: ustawa o rachunkowości.

²⁰ Zarządzenie Nr 42 Dyrektora COS z 21 sierpnia 2013 r.

²¹ Tj.: drogi technologiczne i pożarowe wraz z ich oświetleniem, parkingi, zagospodarowanie terenu w tym jego ogrodzenie oraz inne elementy niezbędne dla prawidłowego funkcjonowania obiektu sportowego.

²² Dotyczy dostaw sprzętu w ramach wszystkich skontrolowanych zadań.

²³ Stosownie do edycji programu (2016, 2018 i 2019) w ramach, których zostały zawarte umowy o dofinansowanie skontrolowanych zadań.

Do dnia zakończenia kontroli Ośrodek utrzymywał funkcje sportowe hali do gier plażowych, nie wynajmował ani nie wydierżawiał obiektu bez zgody ministra lub w sposób ograniczający jego funkcjonalność sportową.

(akta kontroli str. 131-143, 219-221, 263-264)

1.3. Szczegółowym badaniem objęto postępowania o udzielenie zamówień publicznych w ramach trzech kontrolowanych zadań inwestycyjnych, z czego dwa postępowania w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art. 39 ustawy Pzp oraz trzy postępowania o udzielenie zamówień o wartości nieprzekraczającej kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp.

(akta kontroli str. 356-357, 579, 594)

W ramach zadania pn. „Budowa hali sportowej do gier plażowych” skontrolowano:

- przetarg nieograniczony na roboty budowlane związane z zaprojektowaniem i wybudowaniem hali do gier plażowych – zamówienie zostało udzielone wykonawcy, który złożył najkorzystniejszą ofertę i z którym podpisano umowę nr 13/2016/ZP z 18 sierpnia 2016 r. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 7.135,5 tys. zł;
- przetarg nieograniczony na dostawę samojezdnego podnośnika kosowego do obsługi wyposażenia hali na wysokości – zamówienie zostało udzielone wykonawcy, który złożył najkorzystniejszą ofertę i z którym podpisano umowę nr 12/2017/ZP z 3 sierpnia 2017 r. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 188,4 tys. zł;
- postępowanie o udzielenie zamówienia o wartości nieprzekraczającej równowartości 30 tys. euro na wykonanie dodatkowych robót budowlano-instalacyjnych oraz dostawę dodatkowego wyposażenia hali – zamówienie zostało udzielone zgodnie z wewnętrzną procedurą w wyniku przeprowadzonych negocjacji z wykonawcą, z którym podpisano umowę nr 36/2017/PU z 30 czerwca 2017 r. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 108,6 tys. zł. Zamówienie zostało udzielone w związku ze zgłoszoną – wskutek uwag inspektora nadzoru inwestorskiego – koniecznością wykonania dodatkowych robót związanych z wykonaniem systemu zabezpieczeń przed upadkiem z dachu, wykonaniem dodatkowej instalacji elektrycznej oraz opomiarowania przyłączy do sieci. Ponadto w wyniku uwzględnienia wniosku Polskiego Związku Piłki Siatkowej o wprowadzenie zmian w trakcie realizacji budowy polegających na zastosowaniu rozwiązań umożliwiających podzielenie hali na dwie równe części i zamontowaniu trzech kotar dzielących halę na sektory, a nie dwóch jak przewidywał pierwotny projekt, przedmiotem zamówienia była również dostawa i montaż dodatkowego wyposażenia, tj. dodatkowej kotary, dodatkowego zestawu do gry w piłkę oraz montaż dodatkowych piłkochwytów.

(akta kontroli str. 358-578)

Ponadto w ramach pozostałych badanych zadań inwestycyjnych skontrolowano:

- w ramach zadania pn. „Doposażenie obiektów sportowych w specjalistyczny sprzęt sportowy” – postępowanie o udzielenie zamówienia o wartości nieprzekraczającej równowartości 30 tys. euro na dostawę dwóch kompletów mat do judo. Zamówienie zostało udzielone wykonawcy, który złożył najkorzystniejszą ofertę i z którym podpisano umowę nr 55/2018/PU z 3 grudnia 2018 r. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 100,7 tys. zł;
- w ramach zadania pn. „Doposażenie obiektów sportowych i odnowy biologicznej” – postępowanie o udzielenie zamówienia o wartości nieprzekraczającej równowartości 30 tys. euro na dostawę i montaż urządzenia do dezynfekcji ciepłej wody użytkowej. Zamówienie zostało udzielone wykonawcy, który złożył najkorzystniejszą ofertę i z którym podpisano umowę

nr 59/2019/PU z 11 grudnia 2019 r. Wartość udzielonego zamówienia wyniosła 78,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 580-593, 595-627)

Badanie próby udzielonych zamówień wykazało, że zostały one udzielone zgodnie z przepisami ustawy Pzp²⁴ oraz obowiązującymi w Ośrodku wewnętrznymi procedurami²⁵ dotyczącymi zamówień, do których nie stosuje się przepisów ustawy Pzp²⁶. Zamówień o wartości poniżej 30 tys. euro udzielono po rozpoznaniu rynku (przeprowadzonego poprzez zamieszczenie na stronie internetowej zaproszenia do składania ofert), na podstawie zaakceptowanego przez Dyrektora Ośrodka wniosku o dokonanie zakupu i załączonej do niego informacji o wyborze wykonawcy w postępowaniu, do którego nie stosuje się przepisów ustawy Pzp.

(akta kontroli str. 319-355)

1.4. Zadanie inwestycyjne polegające na budowie hali sportowej do gier plażowych zrealizowano na podstawie zatwierdzonego projektu budowlanego i pozwolenia na budowę²⁷. Ośrodek posiadał prawo do dysponowania nieruchomością (gruntem) na cele budowlane wynikające z trwałego zarządu, w który nieruchomość została oddana przez Skarb Państwa²⁸. Na etapie przygotowywania procesu inwestycyjnego Dyrektor OPO w Spale wystąpił do Gminy Inowódz o ustalenie lokalizacji inwestycji uzyskując w tym zakresie właściwą decyzję²⁹. W ramach realizacji zadania ustanowionych zostało trzech inspektorów nadzoru inwestorskiego posiadających wymagane uprawnienia określone w art. 12 ust. 2 Prawa budowlanego. Przekazanie terenu i placu budowy dla wykonania robót nastąpiło protokolarnie w obecności kierownika budowy oraz inspektorów nadzoru inwestorskiego³⁰. Szczegółowa kontrola wpisów dokonywanych w dzienniku budowy³¹ wykazała, że były one chronologiczne i potwierdzały faktyczny przebieg robót. Prawidłowo dokumentowano odbiory robót zanikających i ulegających zakryciu. Gotowość do odbioru tych robót kierownik budowy zgłaszał wpisem w dzienniku budowy. Odbiorów robót zanikających lub ulegających zakryciu dokonywano – zgodnie z umową z wykonawcą robót budowlanych – w ciągu 2 dni roboczych od daty zgłoszenia, co potwierdzały stosowne protokoły odbioru i wpisy inspektora nadzoru inwestorskiego w dzienniku budowy. Inspektorzy nadzoru inwestorskiego uczestniczyli także w próbach i odbiorach technicznych instalacji i urządzeń, co również potwierdzały wpisy w dzienniku budowy. Analiza wpisów w dzienniku budowy wykazała, że był on prowadzony w sposób spełniający wymogi określone rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia³².

Wpisem do dziennika budowy z 25 lipca 2017 r. kierownik budowy zgłosił obiekt budowlany do odbioru oraz złożył oświadczenie o zgodności obiektu z projektem

²⁴ Dotyczy dwóch zbadanych przetargów nieograniczonych.

²⁵ Zarządzenie nr 54 Dyrektora COS z 19 grudnia 2013 r. w sprawie zasad udzielania zamówień w COS, do których nie stosuje się ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (obowiązywało do 31 stycznia 2019 r.) oraz zarządzenie nr 5 Dyrektora COS z 21 stycznia 2019 r. w sprawie zasad udzielania zamówień w COS, do których nie stosuje się ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (obowiązywało od 1 lutego 2019 r.).

²⁶ Dotyczy trzech zbadanych procedur udzielenie zamówień o wartości nieprzekraczającej kwoty, o której mowa w art. 4 pkt 8 ustawy Pzp.

²⁷ Decyzje Starosty Tomaszowskiego: nr 724/2016 z 24 listopada 2016 r. (znak: GB.6740.695.2016) oraz nr 193/2017 z 3 kwietnia 2017 r. (znak: GB.6740.176.2017).

²⁸ Odpis KW nr PT1T/00047526/3 wg stanu na dzień 8 lutego 2016 r.

²⁹ Decyzja nr 1/2016 Wójta Gminy Inowódz o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego z 5 lipca 2016 r. (znak: RI.6733.4.2016).

³⁰ Protokół przekazania terenu i placu budowy z 6 grudnia 2016 r.

³¹ Dziennik budowy nr 575 wydany 29 listopada 2016 r. – wpisy od 7 grudnia 2016 r. do 25 lipca 2017 r.

³² Dz. U. z 2018 r. poz. 963.

budowlanym i o doprowadzeniu placu budowy do odpowiedniego stanu. Zadanie zostało zrealizowane terminowo (odbioru końcowego robót dokonano 28 lipca 2017 r.). Budowę hali wykonawca zrealizował zgodnie z terminami określonymi w harmonogramie rzeczowo-finansowym stanowiącym załącznik do umowy z wykonawcą. W trakcie realizacji inwestycji dokonywano comiesięcznych odbiorów częściowo wykonanych robót zgodnie z przyjętym harmonogramem rzeczowo-finansowym. W odbiorach robót brali udział inspektorzy nadzoru, którzy potwierdzali faktyczne wykonanie robót oraz kontrolowali ich częściowe rozliczenia i fakturowanie przez wykonawcę³³. Z protokołu kontroli obowiązkowej zakończonej budowy obiektu budowlanego³⁴ oraz dokumentacji powykonawczej wynikało, że budynek hali do gier plażowych został wykonany zgodnie ze specyfikacją istotnych warunków zamówienia, z umową z wykonawcą, dokumentacją projektową oraz pozwoleniem na budowę. O zakończeniu budowy Ośrodek zawiadomił³⁵ odpowiednie organy, co było zgodne z art. 56 ust. 1 Prawa budowlanego. Powiadomione organy straży pożarnej i inspekcji sanitarnej nie zgłosiły sprzeciwu ani uwag w sprawie zgodności wykonania obiektu z projektem budowlanym. Hala do gier plażowych została oddana do użytkowania 22 września 2017 r., tj. po uprawnieniu decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu³⁶.

(akta kontroli str. 628-728)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację zadań inwestycyjnych w ramach *Programu*.

OBSZAR

2. Wykorzystywanie obiektów sportowych na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych

Opis stanu
faktycznego

2.1. W latach 2015-2020 (I połowa) Ośrodek dysponował dziewięcioma obiektami sportowymi, tj.: stadionem lekkoatletycznym, boiskiem do piłki nożnej, sektorem do rzutów długich, kompleksem trzech boisk do piłki siatkowej plażowej, halą lekkoatletyczną, halą do sportów walki, halą sportową wielofunkcyjną, pływalnią oraz halą do gier plażowych (do 2016 r. pięcioma kortami tenisowymi)³⁷. Na bazę noclegową Ośrodka składały się trzy internaty łącznie na 367 miejsc. Ośrodek dysponował pięcioma obiektami gastronomicznymi³⁸, zaś od 2018 r. – czterema³⁹. W badanym okresie na bazę konferencyjno-szkoleniową składało się 12 sal zapewniających łącznie od 670 do 792 miejsc⁴⁰.

³³ W każdym częściowym protokole odbioru robót wskazywano zakres wykonanych robót potwierdzony przez inspektora nadzoru inwestorskiego. Każdorazowo załącznikiem do protokołu częściowego było rozliczenie wykonanych i zafakturowanych robót również potwierdzone przez inspektorów nadzoru.

³⁴ Kontrola została przeprowadzona 29 sierpnia 2017 r.

³⁵ Pisma z 19 lipca 2017 r. skierowane do Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej i Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej (znak: DTI/916/17 i DTI/918/17).

³⁶ Decyzja nr 99/2017 Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego z 29 sierpnia 2017 r. o pozwoleniu na użytkowanie budynku hali do gier plażowych (znak: PINB/7353/17284/3409/RK/17).

³⁷ Do 2016 r. Ośrodek dysponował pięcioma kortami tenisowymi, które zostały zlikwidowane, a teren po nich został przygotowany i wykorzystany pod budowę hali sportowej do gier plażowych. Tym samym od września 2017 r. w dyspozycji OPO w Spale znalazła się nowo wybudowana hala do gier plażowych.

³⁸ Do 2017 r. – łącznie na 825 miejsc, w tym: dwie stołówki na 550 miejsc, restauracja na 40 miejsc, kawiarnia na 35 miejsc oraz ogródek grillowy na 200 miejsc.

³⁹ Bez restauracji na 40 miejsc. Liczba oferowanych miejsc spadła z 825 (do 2017 r.) do 785 (I połowa 2020 r.).

⁴⁰ W tym corocznie 3-4 sale przeznaczone były na poczet stałego wykorzystania przez Polski Związek Piłki Siatkowej. Różnice w poszczególnych latach w liczbie dostępnych miejsc wynikały ze zwiększenia lub zmniejszenia przeznaczenia posiadanych sal na rzecz Polskiego Związku Piłki Siatkowej.

W latach 2015-2019 Ośrodek zapewniał także zawodnikom zabiegi odnowy biologicznej, w tym z zakresu fizjoterapii, hydroterapii, krioterapii, kinezyterapii. Zawodnicy mieli również możliwość korzystania z masażu leczniczych, sauny oraz komnaty solnej. W badanym okresie nie odnotowano żadnych zmian w oferowanym zawodnikom zakresie zabiegów odnowy biologicznej.

(akta kontroli str. 729-829)

Ośrodek pozostawał w stałym kontakcie z pzs i klubami sportowymi, w szczególności z tymi, które ze względu na specjalizację OPO w Spale stałe korzystały z jego bazy szkoleniowej⁴¹. W ramach tych kontaktów odbywały się spotkania z przedstawicielami pzs oraz wizytacje mające na celu sprawdzenie stanu obiektów sportowych i spełniania wymagań zgodnych z przepisami pzs. Między innymi w wyniku takich kontaktów został przeprowadzony w 2014 r. remont hali lekkoatletycznej, który został ukończony w styczniu 2015 r. W badanym okresie w wyniku zgłoszonego przez Polski Związek Piłki Siatkowej zapotrzebowania została wybudowana hala sportowa do gier plażowych na potrzeby prowadzenia treningów kadr narodowych w piłce siatkowej halowej i siatkówce plażowej. Ponadto w OPO w Spale funkcjonowała Szkoła Mistrzostwa Sportowego Polskiego Związku Piłki Siatkowej z rozszerzeniem działalności od roku szkolnego 2016/2017 o klasę piłki plażowej, która korzystała z hali zgodnie z bieżącymi potrzebami. W wyniku wizytacji komisji z Polskiego Związku Lekkiej Atletyki, w styczniu 2020 r. Ośrodek przystąpił do prac nad ustaleniem zakresu remontu i modernizacji stadionu lekkoatletycznego.

Ponadto następstwem stałych kontaktów i rozmów roboczych z przedstawicielami pzs były wnioski kierowane do Ośrodka dotyczące przede wszystkim doposażenia obiektów w określony specjalistyczny sprzęt sportowy, prac remontowych i modernizacyjnych służących dostosowaniu obiektów do obowiązujących przepisów i wytycznych pzs oraz przedłużeniu świadectw/homologacji dla danych obiektów uprawniających do przeprowadzania określonych zawodów i treningów.

W badanym okresie zrealizowano m.in. prace w zakresie przebudowy stadionu treningowego/sektora do rzutów długich (2015 r.), dwóch boisk plażowych, remontu siłowni strzelnicy w hali wielofunkcyjnej (2016 r.), remontu pomieszczeń i wymiany wyposażenia hali wielofunkcyjnej (2017 i 2018 r.), remontu stadionu lekkoatletycznego (2018 r.) oraz remontu hali lekkoatletycznej i przebudowy boisk do piłki nożnej (2019 r.)

(akta kontroli str. 1192-1204)

W 2014 r. został wprowadzony w COS i OPO system rejestracji i ewidencji szkolenia sportowego za pomocą programu Trisoft⁴². W kwietniu 2015 r. uregulowano sposób prowadzenia ewidencji obłożenia obiektów sportowych na potrzeby opracowania półrocznych i rocznych sprawozdań z działalności podstawowej i dodatkowej COS z wykorzystaniem programu Trisoft. Wprowadzony został obowiązek prowadzenia ewidencji obłożenia obiektów sportowych, tj. ewidencji szkolenia stacjonarnego i szkolenia skróconego. Ewidencją objęci byli zawodnicy pzs (w tym zawodnicy niepełnosprawni) szkolenia centralnego⁴³, kadr wojewódzkich, ośrodków szkolenia sportowego młodzieży, szkół mistrzostwa sportowego, niepublicznych szkół mistrzostwa sportowego, akademickich centrów szkolenia sportowego oraz uczniowskich klubów sportowych, miejskich klubów sportowych, akademickich związków sportowych, ludowych związków sportowych i innych podmiotów

⁴¹ Przede wszystkim z Polskim Związkiem Piłki Siatkowej, Polskim Związkiem Lekkiej Atletyki, Polski Związek Podnoszenia Ciężarów, Polski Związek Szwermierczy oraz pzs sportów walki.

⁴² Zarządzenie nr 5/2014 Dyrektora COS z 29 stycznia 2014 r. w sprawie wprowadzenia rejestracji i ewidencji szkolenia sportowego za pomocą programu Trisoft w COS i OPO (obowiązywało od 1 kwietnia 2014 r.).

⁴³ W tym: kadry olimpijskie, kadry narodowe, kadry młodzieżowe, kadry juniorskie.

działających w zakresie kultury fizycznej⁴⁴. Ewidencja szkolenia stacjonarnego dotyczyła ww. osób korzystających z noclegu w obiektach Ośrodka i polegała na zliczaniu faktycznych osobowejsi na każdy obiekt sportowy (bez względu na ilość wykorzystanych godzin), zaś ewidencja szkolenia skróconego dotyczyła osób niekorzystających z noclegu a korzystających z obiektów na podstawie zawartych umów lub rezerwacji i polegała również na zliczaniu faktycznych osobowejsi na każdy obiekt sportowy (bez względu na ilość wykorzystanych godzin). Osoby, które korzystały z obiektów sportowych Ośrodka, ale nie były objęte szkoleniem stacjonarnym bądź skróconym ewidencjonowano jako pozostałych.

W OPO w Spale funkcjonowały następujące moduły programu Trisoft: „Rezerwacja obiektów sportowych”, „Hotel”, „Gastronomia”. Na tej bazie funkcjonował program łączący moduły „Hotel” i „Gastronomia” oraz moduł „Tadmin” służący do eksportu dokumentów do programu księgowego Symfonia”. Ww. moduły były wymagane do generowania danych do półrocznych i rocznych sprawozdań z działalności Ośrodka. Rejestrację i ewidencję szkolenia sportowego prowadzono w modułach „Rezerwacja obiektów sportowych” i „Hotel”. Na podstawie zleceń z zespołu rezerwacji w module „Hotel” wprowadzano dane dotyczące identyfikacji grupy, liczby osób oraz dni. Na podstawie danych wprowadzonych w obu modułach możliwe było wygenerowanie zestawień z wyliczoną liczbą osobodni i osobowejsi na obiekty.

Ponadto program Trisoft oferował moduły: „Zamówienia” (dotyczący rejestracji wniosków na zakupy w poszczególnych działach), „ESOK” (dotyczący obsługi basenu) oraz „Gabinety” (dotyczący obsługi działu odnowy biologicznej). Dyrektor OPO w Spale wyjaśnił, że ww. moduły nie były używane, a ich wdrożenie nie było niezbędne do generowania danych i nie wpływało na sporządzanie wymaganych sprawozdań.

(akta kontroli str. 990-994, 1001, 1216-1221)

Od stycznia 2015 r. w COS obowiązywały podstawowe stawki osobodnia ustalone przez Dyrektora COS dla zawodników kadry olimpijskiej (dalej: ko) i kadry narodowej (dalej: kn) seniorów oraz kn juniorów pzs⁴⁵. Wysokość stawek obowiązujących do końca 2018 r. wynosiła dla zawodników ko i kn seniorów 145 zł brutto, a dla kn juniorów 140 zł brutto i obejmowała korzystanie ze wszystkich obiektów i urządzeń przeznaczonych do treningu, znajdujących się na terenie Ośrodka. Od stycznia 2019 r. koszt stawek podstawowych osobodnia podwyższono o 5 zł, odpowiednio do poziomu 150 zł brutto (zawodnicy ko i kn seniorów) i 145 zł brutto (zawodnicy kn juniorów)⁴⁶.

Dyrektor Ośrodka upoważniony był do samodzielnego negocjowania i ustalania stawek dla uczestników zgrupowań pozostałych podmiotów organizujących szkolenie sportowe (szkolenie klubowe) z tym, że minimalna stawka nie mogła być niższa – w okresie od stycznia 2015 r. do grudnia 2018 r. – od 92 zł brutto, zaś od stycznia 2019 r. – od 105 zł brutto.

Pierwszeństwo rezerwacji terminów zgrupowań mieli zawodnicy ko i kn seniorów oraz kn juniorów polskich związków sportowych.

(akta kontroli str. 984-989)

⁴⁴ W tym: trenerów, instruktorów, lekarzy, masażystów i pozostałe osoby ujęte w programie zgrupowania sportowego.

⁴⁵ Zarządzenie nr 60/2014 Dyrektora COS z 27 listopada 2014 r.

⁴⁶ Zarządzenie nr 35/2018 Dyrektora COS z 7 grudnia 2018 r.

2.2. W latach 2015-2020 (I połowa) z obiektów sportowych OPO w Spale na szkolenia centralne pzs (stacjonarne i skrócone) korzystało łącznie 41 pzs, zaś na szkolenia sportowe na przygotowanie zawodników kn – 39 pzs⁴⁷.

W latach 2015-2019 nastąpił wzrost wykorzystania bazy OPO na szkolenie stacjonarne, z czego na szkolenie centralne pzs w 2015 r. wyniosło 42.673 osobodni, w 2016 r. – 51.101 (wzrost w stosunku do 2015 r. o 19,7%), w 2017 r. – 56.012 (wzrost w stosunku do 2016 r. o 9,6%), w 2018 r. – 62.490 (wzrost w stosunku do 2017 r. o 11,5%), w 2019 r. – 62.881 (wzrost w stosunku do 2018 r. o 0,6%). Wykorzystanie obiektów Ośrodka przez pzs na szkolenie stacjonarne było w 2019 r. o 47,3% większe w stosunku do 2015 r. W I połowie 2020 r. wykorzystanie obiektów wyniosło 19.623 osobodni.

Wykorzystanie obiektów COS na szkolenie centralne (stacjonarne i skrócone) pzs w 2019 r. wyniosło 143.709 osobowejś, co stanowiło wzrost o 33,2% w stosunku do 2015 r., w którym odnotowano 107.840 osobowejś⁴⁸. Natomiast w I połowie 2020 r. wykorzystanie obiektów na ww. szkolenia wyniosło 59.731 osobowejś.

W latach 2015-2019 następował wzrost liczby zgrupowań zarówno pzs na szkolenia centralne, jak i zawodników kn (seniorów oraz młodzieżowców i juniorów). W badanym okresie łącznie 41 pzs organizowało rocznie od 292 do 513⁴⁹ zgrupowań na szkolenia centralne średnio dla 9-10 tys. zawodników⁵⁰. W I połowie 2020 r. zorganizowano 147 zgrupowań łącznie dla 2.479 zawodników pzs. Największą liczbę zgrupowań corocznie organizowały w Ośrodku: Polski Związek Lekkiej Atletyki (rocznie od 78 do 122 zgrupowań), Polski Związek Piłki Siatkowej (od 42 do 159 zgrupowań), Polski Związek Szermierczy (od 30 do 46 zgrupowań), Polski Związek Zapaśniczy (od 14 do 50 zgrupowań) oraz Polski Związek Podnoszenia Ciężarów (od 7 do 21 zgrupowań).

W latach 2015-2019 wykorzystanie bazy Ośrodka przez pzs na szkolenie sportowe kn seniorów, młodzieżowców i juniorów wyniosło odpowiednio: 23.662, 26.967, 29.675, 36.251, 35.012 osobodni. W I połowie 2020 r. wykorzystanie wyniosło 12.252 osobodni. W 2019 r. w stosunku do 2015 r. wykorzystanie wzrosło o 48%, a najwięcej baza OPO w Spale wykorzystywana była przez Polski Związek Lekkiej Atletyki, Polski Związek Piłki Siatkowej, Polski Związek Szermierczy, Polski Związek Zapaśniczy oraz Polski Związek Podnoszenia Ciężarów.

W latach 2015-2020 (I połowa) odbyło się łącznie 1.530 zgrupowań pzs w ramach szkoleń sportowych kn seniorów, młodzieżowców i juniorów, z czego 941 kn seniorów oraz 589 kn młodzieżowców i juniorów. W latach 2015-2019 liczba zgrupowań kn sukcesywnie wzrastała i wyniosła w poszczególnych latach odpowiednio: 188, 194, 252, 355, 422.

W latach 2015-2019 wykorzystanie obiektów sportowych na cele szkolenia centralnego (stacjonarnego i skróconego) było wyższe niż na cele komercyjne. W 2019 r. poziom wykorzystania obiektów sportowych na cele komercyjne spadł o 3,5% w stosunku do 2015 r.⁵¹.

W badanym okresie Ośrodek nie ewidencjonował danych dotyczących wykorzystania obiektów sportowych przez zagraniczne federacje sportowe, związki i klubu sportowe. Dyrektor OPO w Spale wyjaśnił, że ekipy zagraniczne przyjeżdżały

⁴⁷ Wśród pzs korzystających z obiektów sportowych Ośrodka były również dwa pzs w sporcie osób niepełnosprawnych, tj. Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych oraz Polski Związek Sportu Niepełnosprawnych „Start”.

⁴⁸ W poszczególnych latach wykorzystanie kształtowało się następująco: w 2015 r. – 107.840 osobowejś, w 2016 r. – 173.270, w 2017 r. – 183.796, w 2018 r. – 124.183, w 2019 r. – 143.709, zaś w I połowie 2020 r. – 59.731.

⁴⁹ W 2015 r. – 306 zgrupowań, w 2016 r. – 292, w 2017 r. – 350, w 2018 r. – 502, w 2019 r. – 513, zaś w I połowie 2020 r. – 147.

⁵⁰ W 2015 r. – 8.913 zawodników, w 2016 r. – 9.080, w 2017 r. – 8.941, w 2018 r. – 10.317, w 2019 r. – 9.581.

⁵¹ W 2015 r. wykorzystanie obiektów sportowych na cele komercyjne wyniosło 29.663 osobowejś (12,1%) na 245.444 osobowejś ogółem, zaś w 2019 r. – 25.427 (8,6%) na 296.147 osobowejś.

na zaproszenie polskich pzs, klubów sportowych oraz firm pośredniczących w organizacji zgrupowań, zaś danych dotyczących przynależności zawodnika do danej federacji lub klubu zagranicznego Ośrodek nie gromadził, ponieważ nie były one wymagane do celów sprawozdawczych⁵².

(akta kontroli str. 729-829, 995-1149)

2.3. W badanym okresie⁵³ OPO w Spale zabezpieczał bazę sportową na szkolenia specjalistyczne w pełnym zakresie dla 13 pzs sportów olimpijskich, zaś w niepełnym – dla 15. Porównując stan zabezpieczenia na dzień 30 czerwca 2020 r. do stanu na dzień 31 grudnia 2015 r. nie odnotowano żadnych zmian w zakresie oferowanego zabezpieczenia dla pzs sportów olimpijskich. Zarówno w 2015 r., jak i w 2020 r. Ośrodek zapewniał pełne zabezpieczenia specjalistyczne Polskiemu Związkowi Lekkiej Atletyki, Polskiemu Związkowi Piłki Siatkowej, Polskiemu Związkowi Podnoszenia Ciężarów, Polskiemu Związkowi Stermierczemu, Polskiemu Związkowi Zapaśniczemu, Polskiemu Związkowi Judo, Polskiemu Związkowi Karate, Polskiemu Związkowi Karate Tradycyjnego, Polskiemu Związkowi Kulturystryki, Fitness i Trójboju Siłowego, Polskiemu Związkowi Taekwondo, Polskiemu Związkowi Taekwondo Olimpijskiego, Polskiemu Związkowi Tenisa Stołowego, Polskiemu Związkowi Piłki Ręcznej. W niepełnym zakresie Ośrodek zabezpieczał bazę sportową: Polskiego Związku Gimnastycznego, Polskiego Związku Koszykówki, Polskiego Związku Łuczniczego, Polskiego Związku Pięcioboju Nowoczesnego, Polskiego Związku Piłki Nożnej, Polskiego Związku Amp Futbolu, Polskiego Związku Badmintona, Polskiego Związku Ju-Jitsu, Polskiego Związku Kendo, Polskiego Związku Pływackiego, Polskiego Związku Przeciągania Liny, Polskiego Związku Szachowego, Polskiego Związku Brydża Sportowego, Polskiego Związku Triathlonu, Polskiego Związku Sportu Niesłyszących.

Dla 44 pzs OPO w Spale nie zapewniał żadnego zabezpieczenia specjalistycznego. W badanym okresie stan ten nie uległ zmianie.

(akta kontroli str. 1150-1151)

2.4. Wybudowana hala sportowa do gier plażowych wykorzystywana była od września 2017 r. przede wszystkim na szkolenia centralne Polskiego Związku Piłki Siatkowej. W badanym okresie poziom wykorzystania na szkolenie centralne pzs sukcesywnie wzrastał i wyniósł odpowiednio: w 2017 r. (od września) – 2.280 osobowejść, w 2018 r. – 5.144, w 2019 r. – 7.599 (wzrost o 47,7% w stosunku do 2018 r.), zaś w 2020 r. (I połowa) – 4.295.

Wykorzystanie hali w latach 2017-2019 na szkolenie centralne pzs (stacjonarne i skrócone) było wyższe niż na cele komercyjne. Poziom wykorzystania hali na cele szkolenia i przygotowania zawodników kn oraz na cele komercyjne przedstawiał się następująco w latach 2018-2020 (I połowa):

- na cele szkolenia sportowego: 98,4%; 99,5%; 99,4%;
- na cele komercyjne: 1,6%; 0,5%; 0,6%.

Poziom wykorzystania hali na szkolenia sportowe przedstawiał się następująco w latach 2018-2020 (I połowa):

- na cele szkolenia centralnego pzs i przygotowania zawodników kn: 18,3%; 28,3%; 48,8%,
- na szkolenia klubowe: 31,4%; 21,7%; 1,1%.

Halę do gier plażowych na przygotowania zawodników kn do Igrzysk Olimpijskich, Mistrzostw Świata i Mistrzostw Europy wykorzystywał przede wszystkim Polski

⁵² Na potrzeby kontroli wygenerowano z programu Trisoft z modułu „Hotel” wykaz obcokrajowców przebywających w latach 2015-2020 (I połowa) w Ośrodku, jednak dane te nie mogą stanowić podstawy do miarodajnej analizy, ponieważ wśród wykazanych obcokrajowców były również osoby, które reprezentowały polskie federacje i kluby sportowe, itp.

⁵³ Porównując stan na dzień 30 czerwca 2020 r. do stanu na dzień 31 grudnia 2015 r.

Związek Piłki Siatkowej, odpowiednio na poziomie 85% w 2018 r. i 89,9% w 2019 r. Innymi pzs korzystającymi z ww. obiektu były: Polski Związek Tenisowy (324 osobowejsć w 2018 r. i 212 – w 2019 r.), Polski Związek Piłki Ręcznej (228 osobowejsć w 2018 r. i 536 – w 2019 r.) oraz Polski Związek Piłki Nożnej (216 osobowejsć w 2018 r.).

(akta kontroli str. 729-829, 1225-1235)

W związku z panującą pandemią koronawirusa COVID-19 działalność OPO w Spale została całkowicie zawieszona w okresie od 25 marca do 4 maja 2020 r. Od 8 maja 2020 r. Ośrodek powrócił do przyjmowania zgrupowań pzs, jednak wyłącznie w zakresie związanym z przygotowaniem kn do igrzysk olimpijskich lub paraolimpijskich. Z uwagi na wprowadzone ograniczenia, w pierwszym okresie zgrupowania odbywały się w ograniczonym zakresie dla mniejszej liczby zawodników. Dopiero od czerwca 2020 r. w wyniku umożliwienia zwiększenia rezerwacji przy zachowaniu procedur zapewniających bezpieczeństwo i zapobiegających rozprzestrzenianiu się koronawirusa SARS-CoV-2, obłożenie obiektów sportowych, w tym hali do gier plażowych zaczęło sukcesywnie wzrastać. Jednak w wyniku odwołania wcześniej zaplanowanych zgrupowań Polskiego Związku Piłki Siatkowej spowodowanego głównie chorobą zawodników lub koniecznością odbycia kwarantanny, OPO w Spale w okresie od marca do września 2020 r. odnotowało spadek wykorzystania hali do gier plażowych o 1.055 osobodni przez 250 zawodników, co przełożyło się na utratę przychodu o około 174 tys. zł.

(akta kontroli str. 1222-1224)

2.5. W latach 2015-2020 (I połowa) Ośrodek zorganizował lub współorganizował:

- w 2018 r. Turniej Tenisa Stołowego ITTF Challenge Polish Open – zawody o charakterze światowym współorganizowane z Polskim Związkiem Tenisa Stołowego,
- w 2017 r. Turniej Eliminacyjny do Mistrzostw Europy Mężczyzn w Siatkówce U19 – zawody o charakterze europejskim współorganizowane z Polskim Związkiem Piłki Siatkowej,
- łącznie 209 zawodów o charakterze ogólnopolskim, z czego w poszczególnych latach: 24, 49, 37, 43, 42 i 14 różnych zawodów, w tym m.in.: Puchar Polski w siatkówce halowej (2015 r.), Halowe Mistrzostwa Polski Juniorów w lekkiej atletyce (2016 r.), Mistrzostwa Polski w trójboju siłowym (2017 i 2019 r.), Halowe Mistrzostwa Polski Niesłyszących (w latach 2015-2017), Turniej Nadziei Olimpijskiej Polskiego Związku Piłki Siatkowej (w latach 2016-2019 oraz coroczne zawody i sprawdziany kontrolne Polskiego Związku Lekkiej Atletyki,
- łącznie 225⁵⁴ innych wyczynowych zawodów sportowych (7⁵⁵) i innych imprez sportowych (218⁵⁶).

(akta kontroli str. 1152-1154)

2.6. Od momentu oddania do użytkowania hala do gier plażowych wykorzystywana była przede wszystkim na cele szkoleniowe Polskiego Związku Piłki Siatkowej. W trakcie roku szkolnego realizowane były na niej zajęcia w ramach

⁵⁴ Z czego w poszczególnych latach odpowiednio: 26, 49, 38, 48, 50 i 14.

⁵⁵ Z czego: w 2015 r. – zawody kontrolne Polskiego Związku Szermierczego; w 2018 r. – Turniej Tenisa Plażowego oraz Łódzki Miting Lekkoatletyczny Olimpiad Specjalnych, zaś w 2019 r. cztery mecze ligowe piłki nożnej IKS Inowódz.

⁵⁶ M.in.: Halowe Mistrzostwa Wojewódzkiego Zrzeszenia Ludowych Związków Sportowych w Lekkiej Atletyce (2015 i 2018 r.), „Polska Biega” (2015-2016), Mistrzostwa Powiatu Opoczyńskiego w Lekkiej Atletyce (2015-2019), Ogólnopolskie Igrzyska Zrzeszenia Ludowych Zespołów Sportowych w Lekkiej Atletyce (2017 r.), Ogólnopolskie Zawody w Dwuboju Nowoczesnym Dzieci „Penta Day” (2017-2019), Turniej Nadziei Olimpijskich Polskiego Związku Pięcioboju Nowoczesnego (2018 r.), Olimpiada Powiatu Tomaszowskiego Dzieci i Młodzieży Szkolnej w Lekkiej Atletyce (2019 r.), 8.Festiwal Rzutów im. Kamili Skolimowskiej (2020 r.).

programu edukacyjno-szkoleniowego z uczniami działającej w Ośrodku Szkoły Mistrzostwa Sportowego Polskiego Związku Piłki Siatkowej. W latach 2017-2018 na hali odbyły się dwie imprezy sportowe zorganizowane przez Polską Federację Tenisa Płazowego, tj. Mistrzostwa Polski w tenisie płazowym (2017 r.) oraz Turniej Tenisa Płazowego (2018 r.). Ponadto w badanym okresie hala wykorzystana była na zorganizowanie łacznie trzech wydarzeń komercyjnych – dwóch w 2018 r. oraz jednego w 2019 r. W okresie od lipca do listopada 2020 r. na hali zorganizowano jedną imprezê sportow¹ – III Grand Prix Powiatu opoczyńskiego w Piłce Siatkowej Mikstów (w październiku 2020 r.).

W badanym okresie ze środków FRKF wyremontowano równieŝ halê sportow¹ wielofunkcyjną wykorzystywan¹ m.in. do gier zespołowych. Remont przeprowadzony w latach 2017-2018 obejmuj¹cy wymianê podłogi i oświetlenia w hali do gier zespołowych przyczynił siê do zwiêkszenia poziomu wykorzystania równieŝ na organizacjê zawodów o charakterze ogólnopolskim. Corocznie na hali organizowano Turniej Nadziei Olimpijskiej Polskiego Związku Piłki Siatkowej oraz spotkania ligowe Szkoły Mistrzostwa Sportowego Polskiego Związku Piłki Siatkowej. W latach 2015-2020 (I połowa) zorganizowano ich łacznie 168, z czego odpowiednio: 17, 38, 29, 37, 33, 14.

W okresie kontrolowanym na ww. obiektach nie zorganizowano zawodów o charakterze światowym czy europejskim.

Realizacja ww. inwestycji była zgodna z celami *Programu*, tj. rozwój bazy obiektów sportowych słuŝył potrzebom polskiego sportu wyczynowego, przygotowania zawodników kn oraz organizacji zawodów. Obiekty sportowe wykorzystywane były przede wszystkim na cele szkolenia centralnego pzs. Natomiast udostępnianie ich na zawody i imprezy sportowe realizowane było według zapotrzebowania pzs i federacji sportowych.

(akta kontroli str. 1150-1156, 1225-1235)

2.7. Działania marketingowo-promocyjne na rzecz zwiêkszenia wykorzystania bazy sportowej w kontrolowanym okresie były realizowane poprzez stałe utrzymywanie relacji z pzs, wymianê materiałów informacyjnych promuj¹cych pzs i Ośrodek. Działania promocyjne kierowane do pzs realizowane były w ramach m.in. bieŝących spotkań z ich przedstawicielami oraz przekazywania opracowanych materiałów informacyjnych i reklamowych na temat OPO w Spale. Kształtowano równieŝ możliwie niski – preferencyjny poziom cen dla pzs za udostępnienie infrastruktury sportowej, za korzystanie z bazy noclegowej i wyŝywienia (kuchnia podporządkowana pod zdrowe ŝywienie dedykowane sportowcom), zapewniano bezpłatną promocjê związkom i sportowcom korzystaj¹cym z Ośrodka za pomocą stron internetowych i mediów społecznościowych. W celu zwiêkszenia zainteresowania ofert¹ poszczególnych OPO, COS uczestniczył m.in. w corocznych Piknikach Olimpijskich organizowanych przez Polski Komitet Olimpijski, w cyklicznych konferencjach i szkoleniach dla trenerów i działaczy sportowych organizowanych dwa razy w roku (dla dyscyplin letnich i zimowych) przez Instytut Sportu. W 2019 r. wspólnie z COS w Warszawie nagrano filmiki promuj¹ce poszczególne ośrodki oraz ujednolicono kanały mediów społecznościowych (youtube, facebook, snapchat).

Ponadto baza OPO w Spale wykorzystywana była przez pzs m.in. na organizacjê konferencji szkoleniowych, szkoleń trenerskich, zjazdów sprawozdawczo-wyborczych pzs, itp. Zawodnicy kn korzystali równieŝ z infrastruktury Ośrodka w ramach pobyków rehabilitacyjnych.

Badanie stopnia zadowolenia osób korzystaj¹cych z Ośrodka (bez wyszczególnienia zawodników pzs czy innych) przeprowadzano corocznie poprzez badania ankietowe. Poziom zadowolenia klientów korzystaj¹cych z infrastruktury Ośrodka

w badanym okresie wynosił odpowiednio w poszczególnych latach: 91,5%, 85,8%, 85,4%, 95,2%, 97,3%, 91,1%.

(akta kontroli str. 1205-1221)

2.8. W latach 2018-2020 (I połowa) OPO w Spale dokonywał przeglądów technicznych obiektu hali sportowej do gier plażowych zgodnie z zakresem obowiązków wynikających z art. 62 ust. 1 Prawa budowlanego. W wyniku przeprowadzonych kontroli okresowych nie stwierdzono nieprawidłowości. Dla obiektu prowadzona była książka obiektu budowlanego zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie książki obiektu budowlanego⁵⁷. Wpisy potwierdzające przeprowadzone kontrole okresowe były dokonywane chronologicznie. Protokoły z okresowych (rocznych) kontroli potwierdzały, że hala znajdowała się w należytym stanie technicznym umożliwiającym dalsze, bezpieczne jej użytkowanie. W wyniku przeprowadzonych 14 października 2020 r. oględzin obiektu stwierdzono, że hala była użytkowana w sposób zgodny z jej przeznaczeniem. Zarówno wewnątrz, jak i na zewnątrz obiekt był uporządkowany i estetycznie zagospodarowany. Przy wejściu do obiektu zamieszczona była tablica informacyjna z logotypem Ministerstwa Sportu i Turystyki informująca o dofinansowaniu inwestycji ze środków FRKF oraz regulamin korzystania z obiektu.

(akta kontroli str. 1157-1190)

2.9. Ośrodek zapewniał możliwość bezpiecznego korzystania z hali do gier plażowych. Przyjęto regulamin korzystania z obiektu, który był wywieszony przy wejściu do hali. Regulamin rzetelnie określał warunki bezpiecznego korzystania z obiektu dotyczące w szczególności właściwego stroju sportowego, zasad prawidłowego korzystania z urządzeń sportowych, przeciwwskazań lekarskich. Za bezpieczeństwo osób korzystających z hali do gier plażowych i przestrzeganie regulaminu hali odpowiedzialni byli prowadzący zajęcia oraz organizatorzy zawodów, imprez sportowych, itp. W Ośrodku nie opracowano polityki bezpieczeństwa uprawiania sportu ani nie stosowano wzorów umów i oświadczeń (np. o braku przeciwwskazań medycznych) dla osób korzystających z obiektu⁵⁸. Jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka wytyczne zawarte w podręczniku stanowiły jedynie listę dobrych praktyk, a nie akt prawny. Jednak w celu minimalizowania doznania uszczerbku na zdrowiu przez osoby korzystające z hali, Ośrodek podejmował szereg działań, w szczególności:

- nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem obiektu i stanem wyposażenia i sprzętu sportowego sprawowali wykwalifikowani pracownicy,
- sprzęt sportowy, w który wyposażona była hala posiadał odpowiednie atesty/certyfikaty bądź wymagane homologacje, a wszystkie urządzenia, które w jakikolwiek sposób mogły spowodować zagrożenie dla zdrowia korzystających, były umocowane i zabezpieczone we właściwy sposób,
- zapewniano odpowiednie warunki do ćwiczeń, kontrolowano ilość ćwiczących w danym momencie, dbano o porządek, zaś miejsca potencjalnie zagrażające właściwie oznakowywano.

W obiekcie znajdował się gabinet lekarski oraz sprzęt pierwszej pomocy (defibrylator).

Ponadto – jak wyjaśniła Dyrektor OPO w Spale – Ośrodek nie został poinformowany przez centralę COS o potrzebie opracowania i wdrożenia ww. dokumentów.

(akta kontroli str. 1183-1191, 1216-1221)

⁵⁷ Dz. U. Nr 120, poz. 1134.

⁵⁸ Wytyczne zawarte w punkcie 7. Bezpieczne korzystanie z obiektu podręcznika „Najlepsze praktyki: Zarządzanie obiektami sportowymi”, Warszawa 2017, Wydanie II, podręcznik na stronie msit.gov.pl.

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania OPO w Spale w zakresie zapewnienia wykorzystywania obiektów sportowych na potrzeby sportu wyczynowego i organizację wyczynowych zawodów sportowych.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi i wnioski

W związku z niestwierdzeniem nieprawidłowości, Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag ani wniosków.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Łódź, 12 listopada 2020 r.

Kontroler
Ewelina Dębowska
inspektor kontroli państwowej

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi
Dyrektor
Przemysław Szewczyk

DYREKTOR DELEGATURY
Na, wyższej Izby Kontroli w Łodzi
z up.
podpis
Grażyna Tuzikiewicz-Gnitecka
wicedyrektor

